

СИЛЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ»

Лектор курсу			Сергєєва Любов Анатоліївна, Кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри безпеки життєдіяльності та фізичного виховання		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу в Moodle		e-mail: 19sergeeva.ljubov5383@gmail.com сторінка курсу в Moodle: http://dl.dut.edu.ua/course/view.php?id=2280&edit=0 &sesskey=mijWzw9GH5	
Галузь знань			07 «Управління та адміністрування»		Освітній рівень		бакалавр	
Спеціальність			076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»		Семестр		2	
Освітньо-професійна програма			«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»		Тип дисципліни		нормативна	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
	5	150	Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	96
			28		26			
АНОТАЦІЯ КУРСУ								
Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі								
Освітні компоненти, які передують вивченню			Основи підприємництва					
Освітні компоненти для яких є базовою			Економічна безпека підприємства					
Мета курсу:	Метою вивчення дисципліни є надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності за спеціальністю шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях; урахування ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання; формування у студентів фактично нового світогляду, заснованого на ґрунтовних екологічних знаннях, надбання практичних навичок з екологічної безпеки.							
Компетентності відповідно до освітньої програми за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»:								
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)					Hard-skills / Спеціальні компетентності (СК)			
ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях. ЗК9. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК10. Здатність діяти відповідально та свідомо. ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.					СК7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.			

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ПРН10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1. Теоретичні основи екологічної безпеки життєдіяльності.			
<p>Тема 1. Екологія як загальна біологічна та гуманітарна наука на межі XX-XXI століть. Екосистеми як основні одиниці біосфери. Основні світові екологічні проблеми сучасності.</p> <p>Знати: 1. Головні завдання екології. 2. Структуру та основні поняття, закони сучасної екології. 3. Соціальні аспекти екології. 4. Методи екологічних досліджень.</p> <p>Вміти: 1. Застосовувати методи визначення екологічного стану природних і штучних угруповань. 2. Робити спостереження за змінами в окремих екосистемах та біосфері в цілому, прогнозувати їхні наслідки. 3. Створювати бази даних та розробляти рекомендації для екологічно безпечного планування господарської і соціальної діяльності людини. 4. Застосовувати екологічні знання у справі охорони навколишнього середовища та раціонального використання природних ресурсів</p> <p>Формування компетенцій за спеціальностями: ЗК2,ЗК9, ЗК10, ЗК12, СК7.</p> <p>Результати навчання: ПРН8,ПРН10.</p> <p>Рекомендовані джерела: 1-8</p>	Лекція 1	3*	Лекція-візуалізація
	Практичне заняття 1		Виконання ситуаційних завдань, участь в дослідженнях, написання протоколу або реферату <i>Дослідження правових та організаційних основ законодавства України з охорони навколишнього середовища. Розрахунок екологічного податку.</i> Електронний ресурс- http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/1507/view/1333
<p>Тема 2. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек. Методологічні підходи до визначення ризику.</p> <p>Знати: 1. Головні визначення БЖД. Модель життєдіяльності людини. Аксиоми БЖД. 2. Системний підхід у безпеці життєдіяльності. Таксономія, ідентифікація та квантифікація небезпек. 3. Класифікація небезпек і НС. Об'єкти підвищеної небезпеки та класи їхньої небезпечності. 4. Характеристика ризику.</p>	Лекція 2	3*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 2		Виконання ситуаційних завдань, участь в дослідженнях, написання протоколу або реферату <i>Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови ймовірно-логічних моделей виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій.</i> Електронний ресурс- http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/1507/view/1333

<p>Вміти: 1. Визначати індивідуальний та груповий ризик. 2. Застосовувати концепцію прийнятного ризику. 3. Управляти безпекою життєдіяльності на підставі аналізу і оцінки ризику. Формування компетенцій за спеціальностями: ЗК2,ЗК9, ЗК10, ЗК12, СК7. Результати навчання: ПРН8,ПРН10. Рекомендовані джерела: 1-11</p>			
<p>Тема 3. Природні загрози і соціальні небезпеки, характер їх проявів та наслідки. Знати: 1. Основні характеристики природних небезпечних ситуацій. 2. Таксономію природних катастроф. 3. Характеристики природних небезпек, загроз і їх уражаючих факторів. 4. Основні карантинні заходи при COVID-19. 5. Соціально-політичні небезпеки, їх види та особливості. 6. Основні характеристики соціальних небезпек, їх вплив на формування індивідуального здоров'я. Вміти: 1. Ідентифікувати небезпеки природного навколишнього середовища та оцінювати їх вплив на життя і здоров'я людей та об'єкти господарювання. 2. Вміти застосовувати заходи щодо забезпечення безпеки людини в умовах природних катастроф. 3. Вміти застосовувати основи індивідуальних заходів та засобів щодо профілактики природних і соціальних захворювань та небезпек. Формування компетенцій за спеціальностями: ЗК2,ЗК9, ЗК10, ЗК12, СК7. Результати навчання: ПРН8,ПРН10. Рекомендовані джерела: 1-8</p>	<p>Лекція 3</p> <p>Практичне заняття 3</p>	<p>3*</p>	<p>Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів</p> <p>Виконання ситуаційних завдань, участь в дослідженнях, написання протоколу або реферату <i>Профілактичні заходи щодо запобігання захворювання на COVID-19.</i> Електронний ресурс- http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/1507/view/1333 http://www.dut.edu.ua/ru/lib/1/category/760/view/2014</p>
<p>Тема 4. Техногенні небезпеки, їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах. Знати: 1. Таксономію техногенних аварій та їхні уражаючі фактори за генезисом і механізмом впливу. Вміти: 1. Ідентифікувати фактори, що загрожують життю людини при використанні різних видів транспорту, на РНО та ХНО. Формування компетенцій за спеціальностями: ЗК2,ЗК9, ЗК10, ЗК12, СК7. Результати навчання: ПРН8,ПРН10. Рекомендовані джерела: 1-11</p>	<p>Лекція 4</p> <p>Практичне заняття 4</p>	<p>3*</p>	<p>Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів</p> <p>Виконання ситуаційних завдань, участь в дослідженнях, написання протоколу або реферату <i>Радіаційна безпека та протирадіаційний захист на об'єктах з радіаційно-ядерними технологіями.</i> Електронний ресурс- http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/1507/view/1333</p>

<p>Тема 5. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та адміністративно-територіальних одиниць у надзвичайній ситуації.</p> <p>Знати: 1. Правові норми, що регламентують організаційну структуру органів управління безпекою та захистом у надзвичайних ситуаціях. 2. Загальні функції управління пов'язанні з прогнозуванням, плануванням, регулюванням, координацією і контролем безпеки. 3. Поняття про управління в НС. Мету і загальну характеристику рятувальних та інших невідкладних робіт.</p> <p>Вміти: 1. Застосовувати загальні норми законодавства, підзаконних актів, стандарти і технічні умови, що регламентують принципи і механізми регулювання безпеки, зниження ризиків появи надзвичайних ситуацій. 2. Діяти у відповідності до Порядку надання населенню інформації про наявність загрози або виникнення НС.</p> <p>Формування компетенцій за спеціальностями: ЗК2,ЗК9, ЗК10, ЗК12, СК7.</p> <p>Результати навчання: ПРН8,ПРН10. Рекомендовані джерела: 1-8</p>	<p>Лекція 5</p> <p>Практичне заняття 5</p>	<p>3*</p>	<p>Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів</p> <p>Виконання ситуаційних завдань, участь в дослідженнях, написання протоколу або реферату <i>Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення і адміністративно-територіальної одиниці у надзвичайних ситуаціях.</i></p> <p>Електронний ресурс- http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/1507/view/1333</p>
<p>Тема 1. Основні положення екологічного законодавства.</p> <p>Тема 2. Концепція прийнятного ризику.</p> <p>Тема 3. Небезпеки побутового середовища.</p> <p>Вивчити і законспектувати наступні питання: вакцинація, імунізація, дезінфекція та дезінсекція.</p> <p>Тема 4. Вивчити і законспектувати алгоритм прогнозування аварій на ХНО та РНО.</p> <p>Тема 5. Поняття про управління у НС.</p>	<p>Самостійна робота</p>		<p>1. Перегляд відео контенту та навчальних матеріалів з мережі інтернет за темами програми вивчення дисципліни. 2. Ознайомлення з матеріалами науково-технічної літератури та періодичних видань, що містять публікації з питань соціальної, екологічної та техногенної безпеки. 3. Виконання розрахункової-графічної роботи.</p>
Розділ 2. Основи виробничої безпеки.			
<p>Тема 6. Правові та організаційні основи охорони праці.</p> <p>Знати: 1. Основні поняття в галузі охорони праці. Терміни та визначення. 2. Предмет, структуру, зміст та мету розділу «Основи виробничої безпеки». 3. Основний зміст Закону України «Про охорону праці».</p> <p>Вміти: Використовувати правові та організаційні основи ОП при проведенні аналізу небезпечних та шкідливих факторів виробничого середовища, у навчанні працівників з ОП та відповідальності за порушення законодавства з ОП.</p> <p>Формування компетенцій за спеціальностями: ЗК2,ЗК9, ЗК10, ЗК12, СК7.</p> <p>Результати навчання: ПРН8,ПРН10. Рекомендовані джерела: 1-8</p>	<p>Лекція 6</p> <p>Практичне заняття 6</p>	<p>3*</p>	<p>Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів</p> <p>Виконання ситуаційних завдань, участь в дослідженнях, написання протоколу або реферату <i>Дослідження норм законодавства, правових та організаційних основ охорони праці.</i></p> <p>Електронний ресурс- http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/1507/view/1333</p>

<p>Тема 7. Шкідливі та небезпечні умови праці. Класифікація виробничих факторів та вимоги до виробничої зони.</p> <p>Знати: 1.Шкідливі, небезпечні, оптимальні та допустимі умови праці. 2. Санітарно-гігієнічні вимоги до стану повітряного середовища. 3. Класифікацію та вплив на організм людини виробничого пилу та хімічних речовин. 4. Принципи нормування вмісту шкідливих речовин в повітрі.</p> <p>Вміти: 1.Проводити моніторингові дослідження фактичного вмісту хімічних речовин та пилу в повітряному середовищі виробничої зони. 2.Запропонувати основні колективні та індивідуальні заходи по захисту від шкідливих речовин на виробництві.</p> <p>Формування компетенцій за спеціальностями: ЗК2,ЗК9, ЗК10, ЗК12, СК7.</p> <p>Результати навчання: ПРН8,ПРН10. Рекомендовані джерела: 1-11</p>	Лекція 7		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів.
<p>Тема 8. Метеорологічні умови праці та їх роль у життєдіяльності людини. Вентиляція – як технічний засіб нормалізації повітря робочої зони.</p> <p>Знати: 1.Основні види теплообміну організму людини, їх залежність від параметрів мікроклімату. Поняття терморегуляції. 2.Вплив мікроклімату на здоров'я працівника та формування професійних захворювань. 3.Загальні технічні та санітарно-гігієнічні вимоги до вентиляції.</p> <p>Вміти: 1.Вміти вимірювати фактичні рівні параметрів мікроклімату за допомогою відповідних приладів. 2.Використовувати нормативні значення параметрів мікроклімату для їх оцінки та визначення умов праці. 3.Розробляти інженерно-технічні профілактичні заходи щодо несприятливого впливання мікроклімату на організм робітників.</p> <p>Формування компетенцій за спеціальностями: ЗК2,ЗК9, ЗК10, ЗК12, СК7.</p> <p>Результати навчання: ПРН8,ПРН10. Рекомендовані джерела: 1-8</p>	Лекція 8		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів. Виконання ситуаційних завдань, участь в дослідженнях, написання протоколу або реферату <i>Оцінка впливу хімічних речовин та пилу на організм працівників.</i> Електронний ресурс- http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/1507/view/1333
<p>Тема 9. Освітлення виробничих приміщень. Методи нормування.</p> <p>Знати: 1.Знати класифікацію штучного та природного виробничого</p>	Лекція 9	3*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів.

<p>освітлення. 2.Знати принципи нормування природного та штучного виробничого освітлення. Вміти: 1.Вміти оцінювати штучне та природне освітлення за нормативами. 2.Вміти оцінювати значення показників освітлення щодо працездатності та здоров'я працівників. Формування компетенцій за спеціальностями: ЗК2,ЗК9, ЗК10, ЗК12, СК7. Результати навчання: ПРН8,ПРН10. Рекомендовані джерела: 1-11</p>	<p>Практичне заняття 9</p>		<p>Виконання ситуаційних завдань, участь в дослідженнях, написання протоколу або реферату <i>Дослідження та оцінка виробничого освітлення.</i> Електронний ресурс- http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/1507/view/1333</p>
<p>Тема 10. Профілактика професійних захворювань при дії електромагнітних випромінювань радіочастотного діапазону. Знати: 1.Знати класифікацію радіохвильового діапазону ЕМВ та професійну патологію і профілактичні заходи. 2.Характеризувати неіонізуючі випромінювання та принципи захисту працівників і населення. Вміти: 1.Вміти розрізняти види доз опромінення та одиниць вимірювання. 2.Вміти обирати прилади щодо визначення інтенсивностей ЕМП та ЕМВ радіочастотного діапазону. 3.Вміти розробляти колективні та індивідуальні профілактичні заходи від дії іонізуючого та неіонізуючого випромінювання на працівників. Формування компетенцій за спеціальностями: ЗК2,ЗК9, ЗК10, ЗК12, СК7. Результати навчання: ПРН8,ПРН10. Рекомендовані джерела: 1-11</p>	<p>Лекція 10</p>	<p>3*</p>	<p>Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів. Виконання ситуаційних завдань, участь в дослідженнях, написання протоколу або реферату <i>Оцінка рівнів ЕМВ РЧ-діапазону та основні принципи захисту персоналу та населення.</i> Електронний ресурс- http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/1507/view/1333</p>
<p>Тема 11. Віброакустичні фактори промислового середовища. Знати: 1.Визначення шуму та вібрації, класифікації цих чинників, одиниці вимірювання. 2.Професійна захворюваність при дії шуму та вібрації на організм людини. Вміти: 1.Застосування нормативів шуму та вібрації для оцінки впливання на працівників та формування професійної патології. 2.Визначення умов праці. 3.Розробка організаційних, інженерно-технічних та санітарно-гігієнічних профілактичних заходів. Формування компетенцій за спеціальностями: ЗК2,ЗК9, ЗК10, ЗК12, СК7. Результати навчання: ПРН8,ПРН10.</p>	<p>Лекція 11</p>	<p>3*</p>	<p>Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів. Виконання ситуаційних завдань, участь в дослідженнях, написання протоколу або реферату <i>Оцінка шуму та вібрації на виробництві.</i> Електронний ресурс- http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/1507/view/1333</p>

<p>Рекомендовані джерела: 1-11</p> <p>Тема 12. Електробезпека. Вплив електричного струму на людину. Знати: 1.Знати основні фізичні характеристики електричного струму. 2.Види загальної та локальної дії електричного струму на організм людини. 3.Основні технічні заходи профілактики, якщо електричне обладнання в аварійному стані. Вміти: 1.Вміти оцінювати ступінь небезпечності дії електричного струму на людину. 2.Застосування правил поведінки при рятувальних роботах та надання першої допомоги постраждалому від дії електричного струму. Формування компетенцій за спеціальностями: ЗК2,ЗК9, ЗК10, ЗК12, СК7. Результати навчання: ПРН8,ПРН10. Рекомендовані джерела: 1-11</p>	<p>Лекція 12</p> <p>Практичне заняття 12</p>	<p>3*</p>	<p>Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів.</p> <p>Виконання ситуаційних завдань, участь в дослідженнях, написання протоколу або реферату <i>Дослідження та оцінка стану електробезпеки на робочих місцях.</i></p> <p>Електронний ресурс- http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/1507/view/1333</p>
<p>Тема 13. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах. Знати: 1.Знати показники вибухопожежонебезпечних властивостей матеріалів і речовин. 2.Розрізнати класифікації вибухонебезпечних та пожежонебезпечних приміщень і зон. Вміти: 1.Визначати категорії приміщень за вибухопожежонебезпечністю. Формування компетенцій за спеціальностями: ЗК2,ЗК9, ЗК10, ЗК12, СК7. Результати навчання: ПРН8,ПРН10. Рекомендовані джерела: 1-8</p>	<p>Лекція 13</p> <p>Практичне заняття 13</p>	<p>2*</p>	<p>Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів.</p> <p>Виконання ситуаційних завдань, участь в дослідженнях, написання протоколу або реферату <i>Дослідження категорювання приміщень за вибухопожежною та пожежогазною небезпекою та вибір первинних засобів пожежогашіння.</i></p> <p>Електронний ресурс- http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/1507/view/1333</p>
<p>Тема 14. Профілактика травматизму та професійних захворювань. Домедична допомога потерпілим від нещасних випадків. Знати: 1.Знати причини травматизму на виробництві. 2.Знати методи аналізу травматизму на виробництві. Вміти: 1.Вміти надавати домедичну допомогу у випадках клінічної смерті при нещасних випадках на виробництві. 2.Вміти розробляти заходи профілактики професійних захворювань Формування компетенцій за спеціальностями: ЗК2,ЗК9, ЗК10, ЗК12, СК7. Результати навчання: ПРН8,ПРН10. Рекомендовані джерела: 1-8</p>	<p>Лекція 14</p>	<p>2*</p>	<p>Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів.</p>
<p>Тема 6. Вивчити сучасний стан ОП. Вивчити порядок управління ОП на підприємстві. Вивчити організацію служби ОП на підприємстві. Вивчити психофізіологічні виробничі фактори та ергономічні підходи</p>	<p>Самостійна робота</p>		<p>1. Перегляд відео контенту та навчальних матеріалів з мережі інтернет за темами програми вивчення дисципліни. 2. Ознайомлення з матеріалами науково-технічної літератури та</p>

<p>щодо зниження втоми та перевтоми.</p> <p>Тема 7. Вивчити основні шкідливі речовини на виробництві та їх вплив на організм людини. Вивчити основи нормування вмісту шкідливих речовин в повітрі. Вивчити основні заходи по захисту від шкідливих речовин на виробництві.</p> <p>Тема 8. Вивчити колективні та індивідуальні профілактичні заходи щодо впливання нагріваючого та охолоджуючого мікроклімату.</p> <p>Тема 9. Вивчити класифікацію систем освітлення та освітлювальної апаратури. Вивчити розрахунок необхідної кількості ламп за даними мінімальної горизонтальної освітленості. Вивчити світлогеометричні показники природного освітлення.</p> <p>Тема 10. Вивчити основні розрахунки та принципи захисту персоналу при роботі з джерелами неіонізуючого випромінювання.</p> <p>Тема 11. Вивчити значення та принципи нормування ультра- та інфра звукових коливань.</p> <p>Тема 12. Вивчити алгоритм дії при пошкодженні людини електричним струмом. Вивчити види електричних травм.</p> <p>Тема 13. Вивчити теоретичні засади горіння. Вивчити види пожежної сигналізації. Вивчення нормативних та законодавчих заходів щодо навчання працівників з пожежної безпеки.</p> <p>Тема 14. Вивчити принципи аналізу травматизму на виробництві та домедичну допомогу при кровотечах, тепловому шоці та опіках.</p>		<p>періодичних видань, що містять публікації з питань соціальної, екологічної та техногенної безпеки.</p>
--	--	---

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Комплекс навчально-методичного забезпечення (КНМЗ);
2. Методичні вказівки до практичних занять.
3. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів
4. Дистанційний курс Moodle – <http://dl.dut.edu.ua> [Електронний ресурс- <http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/1507/view/1333>].
5. Мультимедійне обладнання.
6. Лабораторні стенди
7. Прилади вимірювання основних метеорологічних та електромагнітних показників середовища у навчальному приміщенні.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Вальченко О.І., Сергеева Л.А., Глебова О.І. Соціальна та екологічна безпека життєдіяльності. Курс лекцій. Частина 1. - Київ, НУБІП України, 2018. – 171 с.
2. Основи охорони праці: підручник/ М.С. Одарченко, А.М. Одарченко, В.І. Степанов, Я.М. Черненко. – Харків: Стиль-Издат, 2017-334с. URL: <http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/1840/1/%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9E%D0%A5%D0%9E%D0%A0%D0%9E%D0%9D%D0%90%20%D0%9F%D0%A0%D0%90%D0%A6%D0%86.pdf>
3. Березуцький В. В. Ризик орієнтований підхід в охороні праці / В. В. Березуцький. – [Б. м.] : LAP Lambert Academic Publishing, 2019. – 108 с. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/41884>
4. Стиценко Т.С., Пронюк Г.В., Сердюк Н.М., Хондак І.І. «Безпека життєдіяльності»: навч. посібник / Т.С Стиценко, Г.В. Пронюк, Н.М. Сердюк, І.І. Хондак. – Харків: ХНУРЕ, 2018. – 336 с. URL: http://os.nure.ua/wp-content/uploads/2019/05/posibnik-bgd_2018_p.1.pdf

5. Вальченко О.І., Сергєєва Л.А., Сергєєва В.С., Оленев Д.Г., Глебова О.І. Вплив електромагнітного випромінювання радіочастотного діапазону на вегетативне забезпечення серцево- судинних реакцій організму людини // ISSN 1019-5297-DOI 10.31640 - Журнал «Лікарська справа», 2018, №1-2, С.56 – 62. (журнал включено до міжнародної наукометричної бази SCOPUS). URL: <https://liksprava.com/index.php/journal/issue/view/44/1-2-2018-pdf>
6. L. Sergeeva, O. Glebova, O. Valchenko Diet for IT professionals. From the course of lecture on labor protection in the field of telecommunications. – ISBN-978-613-9-89874-9. - Lap LAMBERT Academic Publishing, 2019. - 62 p. Електронний ресурс: URL: <https://www.lap-publishing.com/catalog/details/store/ru/book/978-613-9-89874-9/diet-for-it-professionals>
7. В.Б. Толубко, В.С. Сергєєва, Є.В. Гаврилко, О.І. Вальченко, Д.Г. Оленев. Спосіб комплексної оцінки чутливості організму до дії електромагнітного випромінювання радіочастотного діапазону. Патент України на корисну модель № 124662 UA МПК (2018.01), А61В 5/00, А61В 5/0205(2006.01), А61В 5/107(2006.01), А61В 5/16 (2006.01). / - №124662; завл.03.11.2017; опубл. 25.04.2018. – Бюл. № 8/2018.
8. L. Sergeeva, D. Olenov, O. Valchenko Safe work of an IT-specialist. Or how to determine your sensitivity to the EMR radio frequency range? - ISBN-978=620-0-28430-3. - Lap LAMBERT Academic Publishing, 2019. - 88 p. URL:: <https://www.lap-publishing.com/catalog/details/store/ru/book/978-620-0-28430-3/safe-work-of-an-it-specialist>
9. Одарченко М. С., Одарченко А. М., Степанов В. І., Черненко Я. М. Основи охорони праці: підручник – Х. : Стиль-Издат, 2017. – 334 с URL: <http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/1840/1/%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9E%D0%A5%D0%9E%D0%A0%D0%9E%D0%9D%D0%90%20%D0%9F%D0%A0%D0%90%D0%A6%D0%86.pdf>
10. Березуцький В. Ризик орієнтований підхід в охороні праці URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/41884/5/Book_2019_Berezytskyi_Ryzkyk-orientovanyi_pidkhdid.pdf
11. Стиценко Т.С., Пронюк Г.В., Сердюк Н.М., Хондак І.І. «Безпека життєдіяльності»: навч. посібник. – Харків: ХНУРЕ, 2018. – 336 с. URL http://os.nure.ua/wp-content/uploads/2019/05/posibnik-bgd_2018_p.1.pdf

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Курс передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

Під час роботи над рефератами не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.

Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з поважної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.

За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

*КРИТЕРІЙ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання студентом 30 балів у сукупності за всіма темами дисципліни

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	<p>Робота на лекціях, у т.ч.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу) • ведення конспекту 	немає
	<p>Робота на практичних заняттях, у т.ч.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин обов'язкове відпрацювання пройденого матеріалу), виконання ситуаційних завдань, участь в дослідженнях, написання протоколу або реферату 	2 бали при правильному виконанні завдання (за варіантом)

	<ul style="list-style-type: none"> усне опитування, тестування щодо теоретичного матеріалу з теми практичного заняття та лекції: 	3 бали, якщо відповідь на оцінку «відмінно» 2 бали, якщо відповідь на оцінку «добре» 1 бал, якщо відповідь на оцінку «задовільно»
РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)	Модульний контроль № 1« Теоретичні основи екологічної безпеки життєдіяльності »	за правильно виконане завдання – 15 балів.
	Модульний контроль № 2« Основи виробничої безпеки »	за правильно виконане завдання – 15 балів.
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю.	Згідно рішення кафедри
	Виконання Розрахунково-графічної роботи	6 балів, якщо РГР виконана на на оцінку «відмінно»; 4 бали, якщо РГР виконана на на оцінку «добре»; 2 бали, якщо РГР виконана на на оцінку «задовільно».
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ екзамен	Метою екзамену є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Екзамен проходить в 2 етапи: перший у формі тестового опитування, та за бажанням студента (додатково) -другий – в усній формі по білетах (співбесіда).	Максимальна кількість балів –70.
	Сумарна оцінка розраховується за 100 бальною системою оцінювання за шкалою ECTS.	Максимальний вихідний рівень –30 балів.

Бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /зачис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (А)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (В)

75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (C)
64-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутня.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) В залікову книжку не представляється
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) В залікову книжку не представляється